

Petrolul ar putea atinge 100 de dolari pe baril în timpul acestei ierni (analiza)

Participantii la piata speculeaza ca petrolul ar putea atinge 100 de dolari pe baril în timpul iernii si ca preturile gazelor naturale, în prezent, în jur de 5 dolari pe MMBTU (British Therman Units - n.r.), vor atinge valori de doua cifre, arata o analiza realizata de brokerul de piete internationale XTB România, companie listata pe Bursa de la Varsovia.

Nimeni nu se astepta ca, dupa scaderea brusca a preturilor de anul trecut la numeroase produse de uz zilnic, situatia sa se schimbe la 180 de grade atât de rapid. Mai mult, am experimentat anomalii ca în cazul preturilor negative la petrol. Cu toate acestea, astfel de momente sunt de domeniul istoriei, iar acum realitatea este mult diferita. Fabrici din întreaga lume au decis sa opreasca productia din cauza preturilor ridicate ale energiei. Ce se întâmpla de fapt pe piata energiei? Exista o iesire din situatia actuala?

A trecut mult timp de când lumea a trebuit sa faca fata inflatiei excesive. Programele de stimulare masive adoptate pentru a combate efectele pandemiei sunt unul dintre motivele care stau la baza situatiei. Problemele legate de oferta au jucat, de asemenea, si ele un rol. Adaugând si cresterea preturilor materiilor prime, rezulta un soc inflationist. Ce devine mai scump? Tot! Preturile gazelor naturale în Europa au crescut cu 500-600% în ultimul an. Preturile carbunelui din întreaga lume au crescut cu 100-150% în aceeasi perioada. Petrolul sau gazele naturale din SUA nu s-au confruntat cu un raliu atât de amplu, dar chiar si în aceste cazuri preturile au crescut cu câteva zeci la suta. "Unde sa cautam motivul pentru cresterile atât de rapide ale preturilor?", s-au întrebat analistii.

Pentru a gasi motivele care stau la baza cresterilor actuale ale preturilor trebuie sa revenim la momentul de acum 20 de ani, când Uniunea Europeana a introdus sistemul de comercializare a emisiilor de CO2. De ce a fost introdus? Pentru a combate încălzirea globala. Statele membre ale UE, urmate mai târziu de tari din alte parti ale lumii, au dorit sa limiteze emisiile de gaze cu efect de sera în speranta ca se vor încetini schimbarile climatice. Centralele electrice, centralele termice, precum si companiilor industriale li s-au acordat contracte de emisii. Cu toate acestea, numarul acestor contracte este limitat. În cazul în care o companie se asteapta ca operatiunile sale sa duca la emisii de CO2 mai mari va trebui sa achizitioneze certificate suplimentare de emisii. Numarul de contracte de emisii disponibile scade în fiecare an, ducând la o crestere a pretului acestor instrumente si care, la rândul sau, duce la o crestere a preturilor la energie precum si ale bunurilor si serviciilor oferite de companii.

Cel mai simplu mod de a reduce costurile ar fi sa ne îndepartam de combustibilii fosili, se spune în analiza. Acest lucru este mai usor în teorie decât în practica, iar procesul progresa lent. Numeroase tari au decis sa treaca la gazul natural ca mijloc de productie a energiei. Este un mod mai scump, dar are ca rezultat emisii de CO2 de doua ori mai mici si o cantitate mult mai mica de alte deseuri. Între timp, tarile sporesc cota surselor regenerabile de energie în detrimentul surselor conventionale de energie, în special în defavoarea carbunelui. Toate piesele par sa se potriveasca. Preturile mai ridicate ale emisiilor determina guvernele sa favorizeze sursele de energie cu mai putine emisii, cum ar fi sursele regenerabile de energie sau gazele naturale. Cu toate acestea, a aparut o problema.

Sezonul de iarna 2020/2021 a fost unul foarte rece, iar stocurile de gaze naturale au fost reduse semnificativ în întreaga lume. A urmat o perioada calda de vara care a generat o cerere crescuta de gaze naturale, deoarece electricitatea a fost necesara pentru aerul conditionat. Sa nu uitam de vânturile sub medie din Regatul Unit, perioada însorita limitata din Germania sau de un nivel scazut al apei în Norvegia, Italia sau Spania. Toti acesti factori au limitat cantitatea de energie produsa din surse regenerabile. Pentru a înrautati lucrurile, Rusia este singurul furnizor de gaze naturale pentru marea majoritate a tarilor din Europa. Stabilitatea acestei aprovizionari poate fi afectata nu numai de deciziile politice, ci si de capacitatea conductelor de gaz. Acesta este, de altfel, un motiv pentru constructia conductei Nord Stream 2. Procesul de aprobare pentru noua conducta este înca în desfasurare în timp ce sezonul de refacere a depozitelor de gaze naturale din Europa deja se apropie de sfârșit.

Cât de mult pot crește prețurile? Depinde de zona de pe glob la care facem referire. Estimările inițiale sugerează ca prețurile energiei din Regatul Unit vor crește cu aproape 30% până în 2022. Mixul energetic din Marea Britanie - o renunțare completă la carbune și o cota mare de energie eoliană - garantează o cerere mare de gaze naturale. Creșterea prețurilor în alte țări europene este așteptată să fie mai mică. Situația din Statele Unite pare interesantă. Gazul natural este de câteva ori mai ieftin decât în Europa, dar gospodăriile vor plăti în continuare cu aproximativ 30% mai mult decât în ultimul sezon de iarnă. Se așteaptă ca prețul energiei electrice să fie mai mic cu 10%. Motivul ar putea fi cota mare de energie produsă nuclear. Pe de altă parte, gospodăriile care se bazează pe pacura sau propan ca mijloace de încălzire pot experimenta creșteri de preț de 40-50%.

Capacitățile de stocare de gaze naturale europene sunt ocupate la aproximativ 75%. Acesta este un stoc decent, dar dacă ne confruntăm cu un sezon rece de iarnă cererea ar putea depăși oferta și prețurile ar putea continua să crească, spun analiștii XTB, citând informațiile Bloomberg.

Din păcate, acesta nu este sfârșitul problemelor pentru consumatori. Impactul creșterii prețurilor la petrol poate fi resimțit deja. Prețurile petrolului se situează în jur de 86 de dolari pe baril, în timp ce în 2020, la sfârșitul lunii octombrie, prețurile erau sub 40 dolari pe baril. Deși cererea de petrol nu a revenit pe deplin la nivelurile pre-pandemice, criza energetică actuală crește cererea de titei. Economii au trecut de la carbune la gaz natural din cauza emisiilor mai mici. Cu toate acestea, pe măsura ce prețurile la gaze naturale și carbune au crescut în acest an, petrolul este din ce în ce mai des considerat o alternativă pentru cele două materii prime. OPEC estimează că prețurile ridicate ale altor marfuri energetice au dus deja la creșterea cererii zilnice de petrol cu jumătate de milion de barili sau chiar mai mult. Acest fapt ar trebui să fie surprinzător, având în vedere că gazele naturale cu livrarea în Asia sunt adesea cotate la peste 150 dolari pe baril de petrol echivalent.

Desigur, este puțin probabil și imposibil ca întreaga lume să treacă la petrol sau alte surse de energie, dar lunile următoare și începutul sezonului de încălzire vor fi marcate de un nivel ridicat de incertitudine. AGERPRES/(AS - autor: Florentina Cernat, editor: Oana Tilica, editor online: Irina Giurgiu)